

INSTITUTET SKATTER OCH RÄTTSSÄKERHET

Tax administration 3.0, en möjlighet eller en farhåga? Eller både och?

Medverkande: **Björn Erling**, Skatteverket
Tomas Algotsson, Skatteverket

Samtalsledare: **Henrik Karlsson**, styrelseledamot i ISOR och partner Deloitte

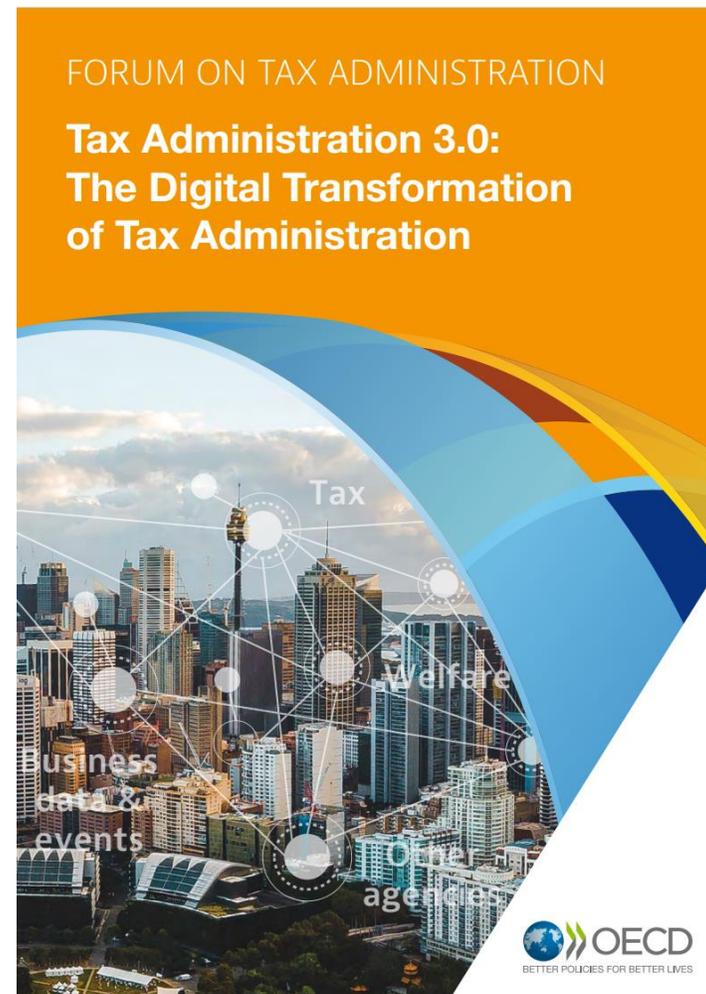
Tax Administration 3.0

B Erling & T Algotsson, Skatteverket

2024-09-05

Om TA 3.0

- OECD:s Forum on Tax Administrations
- Diskussionsunderlag
- Digital transformation i interaktionen mellan skattemyndigheten och dess ”kunder”, dvs. de skattskyldiga.

Digitalisering av beskattning

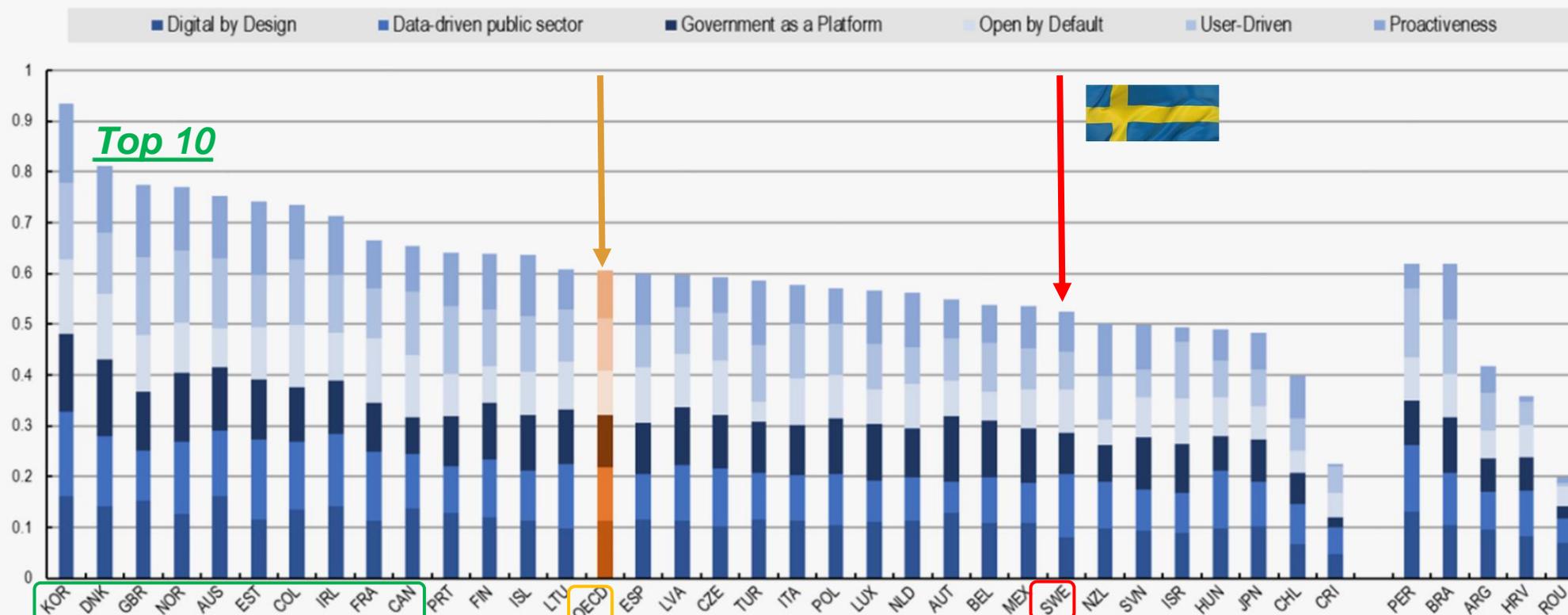
- Björn Erling, Verksamhetsstrateg
Skatteverkets IT-avdelning

Vad är digitalisering av beskattning?

1. *Digitalisering* är förändring där processer blir digitala.
2. *Digitisering* - överföring av analog information till digital,
3. *Digital transformation* - förändring på organisationsnivå av arbetssätt, hantering av information och processer sker
4. ***Digital transformation*** skiljer ut vad som är annorlunda i den pågående utvecklingen jämfört med tidigare
5. Förutsättningarna för digital transformation är ett resultat av teknikutvecklingen

Sverige : digitalisering

Figure 2. OECD 2023 Digital Government Index, composite results by country

Snitt inom OECD

27:e plats inom OECD

Note: The data collection period for this edition of the DGI is from 1 January 2020 to 31 October 2022. Data for Germany, Greece, Slovakia, Switzerland, and the United States are not included. Refer to Methodological note.

Source: OECD Survey on Digital Government 2.0.

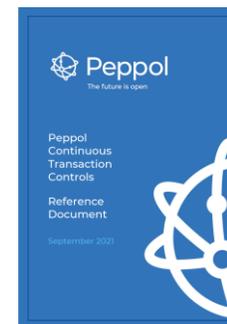
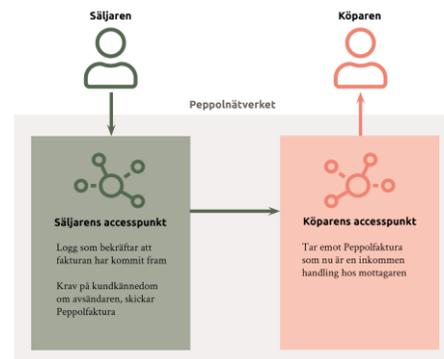
Transformation

Från (Tax Administration 2.0)

1. Manuellt i efterhand
2. Frivillig medverkan (voluntary compliance)
3. Regelförenkling
4. Manuella system och överföringar
5. En människa sammanställer och matar in
6. Mer "naturlig information" från systemen ger högre kostnader
7. Transformation och aggregat av information är billigare
8. Webbformulär för intag och blanketter på papper

Till (Tax Administration 3.0)

1. Automatiskt nära realtid
2. "Tax just happens"
3. Digitaliserbar lagstiftning
4. Information i säker digital kedja
5. Utbyte information maskin-maskin
6. Mer "naturlig information" från systemen ger lägre kostnader
7. Transformation driver risk och kostnad
8. Informationsutbyte system-system

Vad förblir då likadant mellan 2.0 och 3.0 ?

- Innehållet i den grundläggande informationen verkar initialt inte förändras
 - en faktura har i grunden fortfarande ett fakturainnehåll, etc.
 - Informationen ändras när beskattningsunderlag
- Nya system blir inte perfekta
 - ”Compliance by design” genererar inte perfekt compliance just nu
 - Det är inte troligt att det kommer göra det inom överskådlig tid – allt blir inte alltid rätt och det måste finnas funktioner som möter de behoven
- Karakteristiskt för digitaliserad myndighetsverksamhet är en övergång från äldre verksamhetsformer utan att själva grunden är reellt annorlunda.
 - Orsakerna till skattemyndigheternas service- och kontrollåtagandet kvarstår.
 - ... dvs. Skattemyndigheternas service och kontroll finns kvar

Praktisk utveckling i näringslivet I

- Investeringar i system, interoperabilitet är viktigt – ex vis standarder för information
- Vissa företag kan ha väldigt många system som är gamla och svåra att byta ut
- Företag som helt saknar digitala system behöver sådana system
- Enklast är det troligtvis för de som
 - ligger i standardsystem
 - utan större individuell anpassning
 - från en tillhandahållare som kan utveckla samma funktioner till många kunder
- Exempel: om standardiserad e-fakturering blir obligatorisk
 - De större standardsystemen har stora delar av den funktionaliteten eller kan lättare lägga till den
- TA 3.0 – enklast, billigast och mest direkt effekt för SME?

Avsaknaden av fusk och fel i TA 3.0-rapporten

1. En skattskyldig kan ha för avsikt att fuska med skatten
 2. En skattskyldig kan också försöka göra rätt men misslyckas
 - 2 (men inte 1) hanteras meningsfullt i rapporten – stor svaghet
- Mycket förändring av beskattningssystem drivs av olika risker runt 1, dvs. avsiktliga fel.
 - I Sverige exempelvis av:
 - Den grova organiserade brottsligheten
 - Den grova momsbrottligheten

TA 3.0 byggstenar – de tre mest centrala byggstenarna

- "Data Management and Standards"
– hur beskattningsinformationen ska hanteras.
- **"Tax Rule Management"**
– digitaliserbarhet, riskvärdering och förenkling av skatteregler.
- "Tax Payer Touchpoints"
– mötet mellan skattemyndighet och de skattskyldiga.

Digitaliserbar lagstiftning

- Tomas Algotsson, strategiskt ledningsstöd, Skatteverkets Rättsavdelning

Vad är digitaliserbar lagstiftning?

Ett samlingsbegrepp som kan avse såväl underlättande av digitalisering som tillvägagångssätt för att digitalisera rättsregler.

Underlättande av digitalisering kan ske genom

- anpassning av gällande regelverk,
- införande av lagstiftning som främjar eller underlättar digitalisering
- och att digitaliseringsaspekten beaktas redan när ny lagstiftning tas fram.

Digitalisering av rättsregler handlar om processen att göra befintlig lagstiftning maskinläsbar.

Skatteverkets koncept

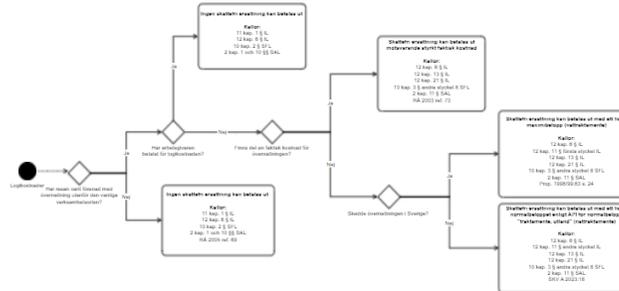
- En intern arbetsprocess för att ta fram maskinläsbara regelfiler utan stöd av utvecklare
- En okomplicerad teknisk lösning som bygger på open source
- Frivilligt att använda för kunderna.
- Skatteverket tillhandahåller rättssäkrade regelfiler – andra bygger applikationerna

Processen från lagtext till funktionalitet i kundmiljö

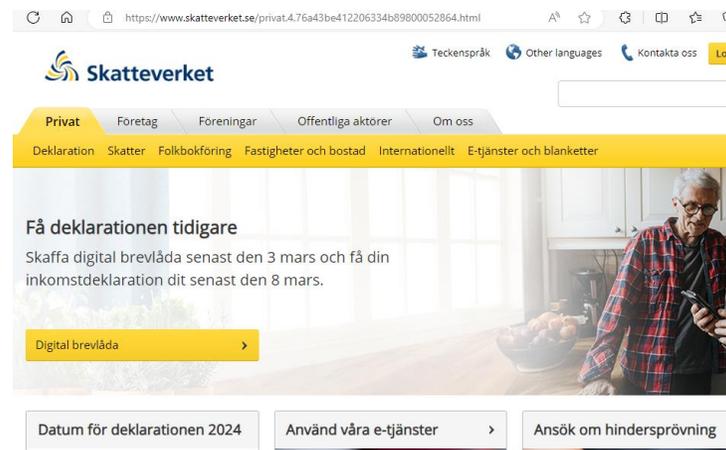
Rättsliga experter

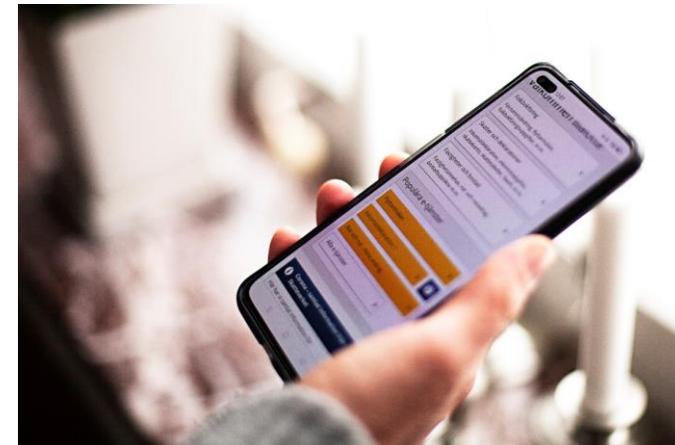
Regelträd

Regeleditor

www.skatteverket.se

Applikationer

Pågående arbete

- Nya regelområden mot potentiellt nya användargrupper
- Förbättrad funktionalitet i vårt API
- Utveckling av filinnehåll efter dialog med externa parter
- Utforskande arbete kring hur specifikationerna kan nyttjas av AI

Strategisk regelutveckling

- Syftet är att på ett rättssäkert och effektivt sätt kunna bidra till att genomföra den digitala transformation som krävs för att underlätta för medborgare och företag samt effektivisera Skatteverkets verksamhet.
- Skatteverkets digitala transformation kommer att kräva att vi i ett tidigt skede inleder dialoger med externa parter för att säkerställa att vi har samsyn i vart vi är på väg.
 - Näringsliv, organisationer mm
 - Finansdepartementet och internt inom Skatteverket
- Strategisk regelutveckling tar sin utgångspunkt i digitala transformationsområden
- Måste konkretiseras och brytas ned för att ringa in behov av förändringar av specifika regler och regelområden samt för att skapa rätt timing i aktiviteter

Diskussionsfrågor & sammanfattning

Digital masshantering av förvaltningsärenden

- I Sverige är vi sedan länge beroende av digital masshantering av förvaltningsärenden
- Vi har alltså stor praktisk erfarenhet av förvaltningsautomation i det svenska samhället (tillgång)
- Likabehandling kan förstärkas i ett automatiserat flöde

Från manuellt till automatiskt - rättssäkerhet

- Möjligheten till det manuella arbetet minskar i förändringen
- Tax just happens
 - I början så kanske man tillgängliggör mer information innan man redovisar
 - I ett senare skede kanske man tillgängliggör, redovisar och betalar i realtid
- Då krävs det digitala automatiska funktioner så att det blir rätt i realtid

Ansvaret för vad som händer i de digitala flödena

- Det är fortfarande lika relevant att skilja ut vad den skattskyldige har redovisat
 - Det behöver finnas en säkerhet i vem som har stått för vilken information och när
 - Ärendebegreppet är fortfarande relevant
- Objektivitet i beslut är viktigt även i automatiska flöden
 - Beroende av tillgänglig information av hög kvalitet
 - Bedömningar kan bara ske på grundval av information

Sammanfattning I

- TA 3.0 handlar om att gå mot ökad förvaltnings- och rättsautomation
- TA 3.0 är digitalisering och automation i beskattningsprocesserna hos de skattskyldiga och de interaktioner de har med skattemyndigheterna
 - (inte riktat bara mot interna perspektiv i skattemyndigheter)
- Digitalisering och automation innebär en förflyttning mot realtid, både avseende skatt och skattebetalning
- Det centrala begreppet "tax just happens" är en beskrivning av effekterna av sådan automation

Sammanfattning II

- Den mänskliga aspekten av transformation är betydande, eftersom det är människors arbetsuppgifter som berörs.
- Beskattningen har kvar samma mål och syften som tidigare, men formerna transformeras.
- Vi har stor erfarenhet av förvaltningsautomation i Sverige som vi kan bygga vidare på – men automation måste nu ske:
 1. i interaktionen med de skattskyldiga och
 2. hos de skattskyldiga

Skatteverket